

EDINOST

Izhaja vsak dan zjutraj, tudi ob nedeljah in praznikih. — Uredništvo: Ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. — Nepravilna pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik: Stefan Godina. — Lastnik konsorcijskega lista „Edinosti“. — Tisk tiskarne „Edinosti“. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57. — Naročnina znaša: Za celo leto K 40.—, pol leta K 20.—, tri mesece K 10.—, za nedeljsko izdajo za celo leto K 8.—, pol leta K 4.—. Posamezna številka v Trstu in okolici: 10 vinarjev.

Posamezne številke zastarele 20 vin. Oglasi trgovcev in obrtnikov nam pa 10 vin. Osmrtice, zahvale, postanke, vabila, oglasi denarnih zavodov nam pa 30 vin. Oglasi v tekstu lista do pet vrst K 20.—; vsaka nadaljna vrsta K 2.—. Mali oglasi po 8 vin. beseda, najmanj pa 60 vin. Oglase sprejema inšeriatni oddelček „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Uprava in inšeriatni oddelček se nahajata v ulici sv. Frančiška As. št. 20. Poštahranilni račun št. 841.352. — Posamezna številka izven Trsta in okolice: 12 vinarjev.

ZVEZNA ARMADNA POROČILA.

AVSTRIJSKO.
DUNAJ, 4. (Kor.) Uradno se razglasa: Topovski boj je v številnih odsekih jugozapadne fronte izredno živahen. Pri Asiagnu in na Monte Sisemolu so se izjalovile akcije angleških napadalnih čet. V ustju Pivae se nadaljuje boj. Načelnik generalnega štaba.

BEROLIN, 4. (Kor.) Veliki glavni stan javlja: Zaprano bojišče. — Armada kraljeviča Ruperta: Bojno delovanje je zvečer zopet oživilo v posameznih odsekih. Od zgodaj zjutraj sovražnik srdito obstreljuje naše postojanke na obeh straneh Somme. Tu so se razvili pehotni boji. — Armada nemškega cesarjeviča: Srditi dolni napadi Francozov severno Aisne. Vzhodno Moulini souvenca je bil sovražnik v protisunkovni odločitvi naših srednjih bojnih črtah; v ostalem so se razvili napadi na naših ovrhah. Smilki nasprotnika zapadno Chateaux Thierryja so se izjalovili. — Armada pl. Gallwitzja in vojvode Albrehta: Močen sunek sovražnika na vzhodnem bregu Meze je bil odbit. V Sundgau smo pri uspešnih akcijah ušli več moči. — Poročnik Udet je izvojeval 40., Rumay 29. in 30. letalsko zmago.

Prvi generalni kvartirništer pl. Ludendorff.
BOLGARSKO.
SOFIJA, 3. (Kor.) Naše napadalne čete so vdrle v sovražne jake zapadno Alcah Mahle in jugozapadno od tod in se vrtnile po srditih bojih iz bližine z grškimi in angleškimi ujetniki.

TURSKO.
CARIGRAD, 3. (Kor.) Iz glavnega štaba se poroča: Od obale do ceste Jeruzalem—Nablis je bilo bojno delovanje majhno. Med imenovano cesto in Jordanom je oživilo obojestransko topovsko delovanje. Vseled našega uspešnega topovskega streljanja je bil sovražnik v tem odseku prisiljen, da je zapustil več poljskih taborišč. Vzhodno Jordana je slabotno streljanje. Proti hedžaški progi so izvršili uporništvo več napadov, ki so bili vsi odbiti. Na drugih frontah nič novega.

SOVRAŽNA URADNA POROČILA.
Italijansko poročilo.
3. julija. — Ob dolni Pivai smo izvršili večerjo vrsto energičnih sunkov in pridobili na prostoru kljub žilavemu odporu nasprotnika, ki se trudi, da bi izkoristil vse ugodnosti deloma poplavljenega ozemlja. Ušli smo okoli 1900 moč, med njimi 45 oficirjev in uplenili mnogo streljiv, možnarjev za jake in materialna razne vrste. V ozemlju severozapadno Grappe smo se nekemu sovražnemu protinapadu postavili krepko v bran. Ob gornjem delu doline Sv. Lovrenca so se hlabre čete 9. armadnega zbora ustale v večeršajšnjim sunkom osvojenih postojankah. Število ujetnikov se je zvišalo na 25 oficirjev in 596 vojakov. Uplenili smo vrh tega 22 strojnico in mnogo vojnega oroja. Na asijski planoti so se vrtnili francoski oddelki z nekega drznega sunka v ozemlju Zocci z ujetniki. V bojih zadnjih dni na Monte di Valbella se je brigada kraljeviče zopet sijajno odlikovala.

Francosko poročilo.
3. juli lapop. — Med Oiso in Aisno smo izvršili delni sunek severno Moulin Touventa. Naše čete so zavzele postojanko Nemcev v širini 3 km in globični 800 m. Število dosedaj ugotovljenih ujetnikov znaša 220.

ITALIJANSKA PROTIOFENZIVA OB PIAVI.
DUNAJ, 3. (Kor.) Po večdnevem, razmeroma zmernem miru, ki je bil predvsem posledica težkih izgub sovražnika, se je italijansko armadno vodstvo v posameznih odsekih, tako v gorovju kakor tudi v nižini odločilo tudi za ofenzivno nastopanje. Z jutranjim svitom, ob 3 zjutraj, se je pričelo večerjo vedno srditejša, mestoma do bojnajočega ognja naraslo topovsko delovanje. Sovražnika na fronti od Montella do izliva Pivae. Neposredno severno San Donà in predvsem proti ustju Pivae je bil izvršen močan napad. Italijanska pehota je polzkušala tu tako z direktnim navalom z zapada in juga kakor tudi z morske strani prodreti istočasno v izlivno ozemlje reke. Po srditih bojih, ki so trajali do noči, je bil sovražnik odbit in je imel izredno težke izgube. Le pri Chiesa nuova, 4 km jugovzhodno San Donà di Pivae, se je italijanska pehota po prekoračenju Sile zamogla ustaliti v neznatnem prostoru na zapadnem delu delte. Dalje severno, pri Zensonu, so polzkušili italijanski oddelki, da bi prisilili na čolnih na vzhodni breg Pivae, preprečili naše baterije. Mani enotni, toda vendar jako trdovratni, so bili italijanski sunki na gorski fronti na obeh straneh Brenete. Vsi napori nasprotnika, da bi pridobil tu preko posameznih točk svoje bojne

črte z dne 15. junija na prostoru, so se izjalovile ob neomajnih postojankah naše hlabre pehote, deloma že vsled naglega nastopa naše artilerije.

DODGODKI NA MORJU.
CHASSO, 3. (Kor.) Iz nekega naknadnega poročila „Tribune“ o boju nekega od več italijanskih vojnih ladij spremljanega ladijskega transporta z nekim sovražnim podvodnikom izhaja, da se je italijanska križarka „Partenope“ dne 23. marca v Sredozemskem morju potopila.
BEROLIN, 4. (Kor.) V angleških vodah smo potopili zopet 14.500 ton.

Letalsko delovanje Nemcev.
BEROLIN, 4. (Kor.) Naša letalska brodnja so imela v nočeh 28. in 29. in 30. junija velike uspehe. 100.000 kg bomb je bilo zmetanih na četna nastanišča, municijska skladišča, železniške naprave in letališča. Opaženi so bili številni požari. Naši pehotni in bojni letalci so posegali v boji iz majhne višine in obsipali sovražne pehote in baterijske postojanke s strojniškim ognjem in bombami. Sovražnik je imel zelo težke izgube. V zadnjih treh dneh julija smo sestrelili 37 sovražnih letal in 8 balonov. Naše izgube v istem času znašajo nasprotno le 14 letal in balonov; 5 letal se pogreša.

IZ VELIKE RUSIJE.
Aretacija članov arhangelske vlade.
WASHINGTON, 3. (Kor.) V Volodgi nahajajoči se poslanik Združenih držav Francis je naznanil državnemu oddelku, da bo boljševiki aretirali člane arhangelske provincijalne vlade. Tudi dumi v Volodgi je zagrožena aretacija.

Flasko češko-slovaškega gibanja.
BUDIMPEŠTA, 4. (Izv.) Lloydje poroča iz Moskve preko Stockholm, da zahteva Nemčija ne samo razoroženje Čeho-Slovakov, ampak tudi njihovo izročitje. Moskovska vlada je nemške pogoje sprejela.

BEROLIN, 4. (Izv.) „Tägliche Rundschau“ poroča iz Berna: Tukajšnji boljševiški poslanik je izjavil, da je češko-slovaška nevarnost odstranjena.
BEROLIN, 4. (Izv.) Ruski poslanik v Berolinu se je izrazil, da bi Čeho-Slovaki zamogli postati prava nevarnost za obstoj sedanje vlade. Poslanik obdoljuje Čehe, da so agitatorji entente in da dobivajo denar iz Amerike preko Japonske. Začetek gibanja spada v dobo, ko je ruska vlada zahtevala razoroženje Čeho-Slovakov in so se isti bali, da bi bili prepelani v Avstrijo in bi jih doletela kazen. Poslanik je izjavil dalje, da imajo Čehi zagnanost sicer nekaj vojaških uspehov, ki pa so pretrani. Perm, Jekaterinograd in Ural so v rokah boljševikov. Iz Moskve je došla brzojavka, da so čete vlade prispele v Irkutsk, Jekaterinograd in Omsk in dobile ukaz, naj polove vse upornike. Češki upor je smatrali str.

Beg Miljkova iz Rusije.
BEROLIN, 4. (Izv.) Moskovski listi poročajo iz Kijeva, da sta prispele tjakaj Miljkov in predsednik kadetske stranke Vinarjev. Miljkov se je zglasil pri nemškem poslaniku Munzgu in ga naprosil, naj mu izposluje dovoljenje za potovanje v Berolin.

Carjeva usoda.
STOCKHOLM, 4. (Izv.) Bivši ruski car je bil prepeljan iz Jekaterinograda v Altaj, kjer je nastanjen v neki tovarni.

ROTTERDAM, 4. (Izv.) Carjevi prijatelji so prejeli pismo, v katerem pravi car: Vsi zdravi, prepelani v Kodjelmski, gubernija Vjafka.

Gospodarska konferenca entente.
LONDON, 4. (Kor.) Pri otvoritvi mednarodne parlamentarne konference je naglašal Bonar Law, da angleški narod nikdar poprej ni bil bolj odločen, da nadaljuje vojno do zmage, kakor sedaj. Konferenca je soglasno sprejela resolucijo, ki pozivlja zavezne vlade, naj ukreduje čimprej močnejše vse odredbe, da se prepreči namere Nemčije, da bi zagospodovala svetovni trgovini.

Vojni svet entente.
BEROLIN, 4. (Izv.) „Tribuna“ poroča, da se bo v kratkem v Versaillesu zopet vršil vojni svet entente.

Pred padcem Clemenceaua.
BUDIMPEŠTA, 4. (Izv.) Iz Madrida se poroča, da bo sedanji francoski ministrijski predsednik Clemenceau najbrže v kratkem odstopil. Kot njegov naslednik se imenuje Millerand, ki postane vojaški diktator, govori pa se tudi o Briandju in Vivianju.

Nad milijon Amerikancev v Franciji.
WASHINGTON, 4. (Kor.) Vojni tajnik Baker je naznanil, da je bilo odposlanih dosedaj v Francijo nad milijon mož ameriških čet.

— Ravnal se bom po vašem nasvetu.
— To je pametno govoreno, in zato te že jutri uvedem v sveto.
— Se danes, če hočete.
— Torej se odkrižaj Azurine?
— Da.
— Uredi stvar žnjo dostojno in daj ji kak dar. Tu imaš denar; nekaj ga je porabi v ta namen.
— Predober ste mi.
— Ne govori o tem, če ne se uezim. Sedaj odidem; porabi danes čas, kakor se ti zdi, in pomisli, da jutri prične drugo življenje.
— Pripravljen sem nanje.
VIII.
Oledališče.
Preskočiti moramo sedaj dobo kakšnega pol leta in navajamo dogodke le čisto kratko.
Tisti dan po zajtrku pri Raphaelu sta Raphael in de Lancas šla k židu Izmaelu, da bi ga pošteno kaznovala. Hišnik pa jima je povedal, da se je žid prošlo noč preselil, ne da bi bil povedal, kam, in ko nista hotela verjeti, jima je pokazal prazno stanovanje.
Ko je Raphael povedal gospodu de Maubertu to stvar je baron skomizgnil z rameni in dejal: (Dolje.)

DR. WEKERLE O GONJI PROTI CESARSKI DVOJICI.

BUDIMPEŠTA, 3. (Kor.) Koncem seje je ministrijski predsednik dr. Wekerle odgovarjal na interpelacije glede o vladaški dvojici razširjenih, prokletstva vrednih vestih in izjavil, da vlada splošno ogorčenje radi teh vest, ki polzkušajo kljub nesebičnosti in priprosti, kakor tudi pozhvalnega delovanja prevzisenega vladarja in kljub obudovanja vrednemu, vzglednemu rodbinskemu življenju oblatiti čistost tega privatnega življenja z vsemogočimi obrekovanji. Ogorčenje je tem večje, ker se vladarski dvojici, ki se na veselje nas vseh v svojih čustvih in naziranih popolnoma identifikira z našimi čustvi, podtika interesom države škodljivo postopanje in sumniči pri tem zlasti prevzisenega kraljica. Tu gre za poizkus entente, da bi izzvala in omajala vezi spoštovanja in ljubezni, ki spajajo nas vse z vladarsko dvojico. Odveč je omenjati, da so vse te vesti ne samo lažne in neresnične, ampak tudi že po vsebini nemogoče. Vse prebivalstvo na strani vladarske dvojice in ni misliti, da bi kdo verjel tem vestem. O razširjenosti teh vest se vrše poizvedovanja in bodo kaznovani. Ministrijski predsednik pozdravlja, da je tudi časopis tozadevno počelo prebivalstva in pripomoglo, da bo ljubezen do kralja in kraljice postala še večja. Odgovor ministrijskega predsednika je bil sprejet od vse zbornice z dolgočasnimi odobravanjem in klici: »Živel kralj! Živela kraljica!«

Wekerle za žensko volilno pravico na Ogrskem.
BUDIMPEŠTA, 4. (Izv.) Ministrijski predsednik dr. Wekerle je izjavil neki deputaciji žensk, da hoče storiti vse, da dosežejo tudi ženske volilno pravico. Vendar pa ne more obljubiti, da bo odločitev ugodna.

Pred sestankom parlamenta.

Stališče Jugoslovanskega kluba. Dr. Korošec pri Seidlerju.
DUNAJ, 4. (Izv.) Načelnik Jugoslovanskega kluba dr. Korošec je danes popoldne konferiral z ministrijskim predsednikom dr. Seidlerjem. Razpravljalo se je le notranja vprašanja. O stališču in kurzu kluba se ni razpravljalo. Jugoslovanski klub bo zavzel svoje stališče in določil svojo taktiko v predstoječem zasedanju zbornice šele dne 15. t. m. na plenarni seji kluba. Istega dne se bo vršila skupna konferenca češko-jugoslovanskega akcijskega odbora.

Seja češkega kluba gospodke zbornice.
DUNAJ, 4. (Izv.) Načelnik kluba čeških članov gospodke zbornice, tajni svetnik dr. Žaček, je sklical člane kluba za torek k seji.

Delovni program zbornice.
DUNAJ, 4. (Izv.) Predsednik poslanske zbornice, dr. Gross, je sklical načelnike posameznih parlamentarnih skupin za sredo, 17. julija, k seji, ki se je bo udeležil tudi ministrijski predsednik dr. Seidler. Na seji se bo govorilo o delovnem programu zbornice.

Gonja proti cesarski dvojici in štajerski Volkstagi.

DUNAJ, 4. (Izv.) Ministrijski predsednik je poklical večeraj k sebi zaupnike nemških nacionalcev in jih opozoril na dogodke na graškem Volkstagu, na zborovanju pri Sv. Egidiju, kjer je govoril dr. Mravljag, na dogodke v Velikovu na Koroškem, kjer je govoril Oerstemmer in na skupščino v Mariboru, kjer se je povsod govorilo žaljivo o cesarju in cesarici in parmskih vodih. Ministrijski predsednik dr. Seidler je vprašal posle. Waldnerja in Wolfa, kako je bilo mogoče, da se je zamoglo govoriti kaj takega na skupščinah njihovih somišljenikov.

Koncesije in stremeljenja barona Pantza.
DUNAJ, 4. (Izv.) Zveza nemških nacionalcev je imela danes plenarno sejo, na kateri se je razpravljalo med drugim o koncesijah, ki jo je dobil posl. baron Pantz od vlade za ustanovitev agrarno-industrijske banke. Govorilo se je tudi o indiskretnosti posl. Hummerja, ki je objavljaj poročila iz zveznih sej. Končno se je očitlo istemu poslancu, da dela s sodelovanjem pri neki korespondenčni konkurenci časnikarjem. Zveza nemških nacionalcev je sklenila dalje, da bo zahtevala v parlamentu debato o dogodkih na Pivai in postopanju feldmaršala barona Konrada Hötzenrda. V nemško-nacionalnih krogih očitalo posl. Pantzu, da stavlja le svojo osebo v ospredje, da bi si pridobil osebne koristi.

Razdelitev Galicije.
DUNAJ, 4. (Izv.) Krakovski „Case“ poroča, da se je vršilo v ministristvu preposvetovanje glede razdelitve Galicije.

Hrvatski sabor.
ZAGREB, 3. (Kor.) Na današnji seji sabora se je nadaljevala glavna razprava indemnitetne

Neverjetna zgodba iz neverjetnih časov ali ravnateljstvo hr. brv. gledališča in stradajoči otroci.

Zivela je mati, borna in bedna, in njen edini otrok je ležal na smrtni postelji. Ležal je, suh in bled, in bele ročice so nemirno drhtele po odeji, in oči so se željno upirale v solnčno luč, ki je trepetala v živih praških po sobi.
Mati je sedela ob postelji; solza za solzo je polzela po vsem obrazu in vse poteze so bile kakor ena sama velika bridkost. Tedaj je zavzdihnil otrok in dejal s slabotnim glasom:
»Mati, mamica, daj mi rož; daj mi rdečih. Živih rož, mamica!«
»Duša moja, nimam rož, nimam rdečih, živih rož, in je pobožala mati otroka s tresočo roko po tem ozkem, bledem obrazu.
»Mamica, le dve roži mi daj, mamica, tako bi radi!«
Mati je vstala in je šla; in je šla po vasi in se je vstavila pred bogato, bahato hišo. Okna so kipele samega cvetja in vse okrog se je smejalo cvetje, po vsem širnem vrtu krog hiše. In mati se je nasmehnila, je odprla vrata in je vstopila.

predloge. Frankovca Prebeg in Hervoj sta govorila proti Jugoslaviji, za združeno vsega hrvatskega naroda v neodvisno državo in finančno neodvisnost od Ogrske. Posl. Lovreković (kmetiška stranka) je zahteval združeno Hrvatov, Srbov in Slovencev. Nato je bila razprava prekinjena.

Knez Leopold IV. Lippe na Dunaju.
DUNAJ, 4. (Kor.) Knez Leopold IV. Lippe je prisel s spremstvom danes popoldne na Dunaj. Sprejet je bil na kolodvoru od častne službe in odpotoval nato v Eckartsau, kjer je posetil cesarsko dvojico in zajtrkoval. Zvečer se vrne knez na Dunaj, v petek pa nazaj v Detmold.

SULTAN MUHAMED V. UMRL.
DUNAJ, 4. (Kor.) Glasom iz Carigrada dospelga poročila je sultan večeraj ob 7 zvečer umrl.
DUNAJ, 4. (Kor.) Zunanji minister baron Burian je posetil danes tukajšnjega turškega poslanika, da mu izrazi poudarjeno simpatijo sultanu sožalje avstro-ogrski vladi.
DUNAJ, 4. (Kor.) Listi so priobčili umrlemu sultanu tople nekrologe.

RAJHSTAG.

Nov 15 milijard vojni kredit.
BEROLIN, 4. (Kor.) Rajhstagu je bil predložen nov vojni kredit. Zahteva se 15 milijard mark kot dodatek k državnemu proračunu za l. 1918, ki naj se pokrijejo s posojili.

Wilson — častni doktor parliškega vseučilišča.
PARIZ, 4. (Izv.) Predsednik ameriških Združenih držav je bil imenovan za častnega doktorja tukajšnjega vseučilišča. Wilson je torej prvi častni doktor parliškega vseučilišča.

Zapuščina nadvojvode Frana Ferdinanda.

I.
Ob štiriletnici grozne tragedije v Sarajevu, ki sta jej padla kot žrtvi prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand in soproga mu vojvodinja Sofija Hohenberška, je priobčilo dunajsko „Information“ daljši spominski spis, v katerem črta pokojnega nadvojvodo kot nemavdno trdno individualnost, načrte pokojnikove za regeneracijo države in preobredbo razmerja med nje narodi s privolitvijo samosvojega narodnega življenja vsakemu narodu. Po tem spisu je imel pokojni nadvojvoda načrte, po katerih je hotel zapustiti stare, tradicionalne, izvožene in za slobodnost ne več primerne in veljavne poti državne politike.

Umetne ograje, ki so doslej ločevale narode, naj bi padle, ker so na škodo narodov in državne skupnosti. Narodi naj bi se izpoznali med seboj, naj bi se začeli ceniti in ljubiti, da bi v bratski slogi in z združenimi močmi vršili težko delo za vspostavo, odpravo rušev in obnovenje. Prepoved naj bi se izvršil v znamenjativno znamenju miru in ljubezni med narodi! In ravno sedaj, ko prestopamo v peto leto vojne, stopajo v ospredje vprašanja političnega interesa, s katerim se je bavil duh pokojnika v zadnjih letih njegovega življenja in ki jim je hotel posvetiti svojo prvo skrb, čim bi dobil žezlo države v svoje roke. — Razpravljalo se sedaj projekti za rešitev jugoslovanskega vprašanja, ki naj bi se začeli uresničevati čim prej! Predlogi pa, ki so sedaj stajali (Od nemške in madjarske strani. Prip. ured. E. d.), niso pokojnikovega duha, so v popolnem nasprotju z njegovo oporoko. Zato je časa primerno, da se ob tem spominskem dnevu spominjamo načrtov pokojnega nadvojvode.

Tisti, ki so sedaj v skrbah, kako bi jugoslovansko vprašanje uvrstili v kompleks vprašanj bodočnosti Nove Avstrije, si razbijajo glave s tem, kako naj bi bilo razmerje treh komponentov jugoslovanstva — Hrvatske, Bosne-Hercegovine in Dalmacije — med seboj in do monarhije; ali naj se Dalmacija priklapi k Hrvatski in kam naj se v tem slučaju priklapi Bosna, kako naj bo bodoče razmerje te dežele do Avstrije na eni in do Ogrske na drugi strani? Iščemo formulo rešitve, ki naj bi pred vsem dala jamstvo, da hrepenenje jugoslovanstva, da bi na jugu monarhije in seveda v nje okvirju tvorilo narodno, od ptičdržavnih činiteljev neodvisno, politično in narodno ne podrejeno enoti; da to hrepenenje ostane nepreklicno — sen, ki se ne da uresničiti!

Nadvojvoda Fran Ferdinand pa si je bil že dolgo pred vojno na jasnem, da je rešitev slovanškega problema postala vprašanje sedanjosti habsburške države — vprašanje, ki vsa druga potiska v ozadje! In zapomnimo si: slovanškega problema v njega skupnosti! Imel je pred očmi tako Slovane v sudetskih deželah (na Češkem) kakor one na severnem Ogrskem in na jugu obeh polovic skupne monarhije! On ni umeval problema tako, da bi se zagotovilo ravnotežje narodnih sil, kakor je bil ustvaril dualizem, in

»Daj mi brat, dve rdeči roži mi daj; otrok mi leži bolan in ubog in bi tako rad rdečih rož!«
»He, he, — rdečih rož bi rada? He, he, za otroka bi rada?«
»Da, prosim te, lepo te prosim!«
»Da bi jih dal? Miliš, he, he?«
»Lepo prosim, zani prosim, za otroka mojega, edinca najdražjega.«
»He, he, ali pa veš, da moje rože niso za tvojo hišo?«
»Niso?«
»Da bi se umazale v tvojih rokah? Da bi se moj vrt onečastil, če bi ti dal rož sa tvojega otroka? Le pojdi, pojdi — ničesar nimam zate.«
»Dragi brat, le dve roži!«

Pa vrata so se zaprla, in mati je ostala zunaj sama s sklonjeno glavo, in bele solze so life druga za drugo. Odsli je, tih in užaljena in besed ni imela za to veliko žalost.

Tako so mi pravili; in jaz ne vem, če je mogoče to, in vendar je mogoče. Saj pri nas je vse mogoče v teh žalostnih dneh....

Marija Kmetova.

po katerem naj bi bili Slovani tisti del, ki je na škodi; morda bi se ustvarilo novo razmerje ravnotežja, s tem, da k državnosti nemstva in madjarske pristopi, da slovanstva državnost, ravnotežje torej, ki bi odgovarjalo popolnoma izpremenjenim notranjim in zunanim nalogom monarhije! Pokojnik se je vedno bavil z usodo ovrških Slovanov in je imel na Dunaju posebnoga zapupnika, ki mu je moral sproiti poročati o razmerjih, željah in trpljenju teh Slovanov, s katerimi se postopa najbolj po mačehevski.

Kar se tiče Jugoslovancev, je znano, da je bil idealizem ideja-ljubljana pokojnega nadvojvode. Idealizem naj bi uveljabil narodno slovanstvo sile na jugu monarhije, kar naj bi služilo kot privlačna sila do velikega slovanškega Vzhoda: naj bi bilo takorekto prednostja velikopotezna, narodni moment povsem upoštevaloče avstrijske vzhodne politike! Ni mu bilo do politike, ki bi si pomagala s tem, da bi izigrala ene proti drugim, ampak do politike, ki brez vsakega pridržka pritrja vsem legitimnim narodnim zahtevam po samoodločbi Slovanstva. Na tako politiko je hotel opremiti svoj idealizem. Z globoko resnostjo in s temeljito stvarnostjo, ki so jo poznali le tisti, ki so mu bili blizu in ki so jo mogli zasledovati, se je pripravil za svoj bodoči vladarski poklic. V svetli si je bil, da ima postati prvi cesar in kralj, ki ne korenini v nemško-državnih, marveč izključno le v avstrijsko-ogrskih tleh! Kot dober Nemec je imel visoko razvito razumevanje za teritorialne pomembnosti Čehov, Poljakov in Malorusov na severu, in Slovencev in Hrvatov na vzhodu in jugu obdonavske monarhije. Dualizem kot tak je respektiral. Ni mu pa veljal kot edina in še manj kot zadnja formula notranje strukture monarhije!!! Ljubosumsko se mu bilo v skrbi neodvisnost in samostojnost države.

Kako prav je imel, kako jasno je zrl njegovo oko v bodočnost, to dokazujejo izkustva te vojne, ki jih morajo narodi toli drago plačevati. Državi ne bi se mogla dogoditi večja nesreča, nego bi bila ta, ako bi tisti, ki imajo odločati in ki bodo nosili odgovornost za odločitve najbližje bodočnosti, šli brezbrizno preko teh izkustev. Le zapuščina Frana Ferdinanda — tako zaključuje avtor v »Information«, ki je bil očitno v tesnih stikih s pokojnim nadvojvodo — kaže v teh urah usode pot na plano — per varios casus, per tot discrimina rerum! Preko različnih usod in mnogoterih navarnostih!

Razne politične vesti.

Seidler Kot zanimivo verzijo o rešitvi krize Seidlerjev v prilogi in — slovo naj zabeležimo tudi to-le: Dogaja se nekaj, kar se zdi Nemcem povsem nemogoče. Dogaja se, da se pripravila nova vlada proti volji Nemcev. S tem se ni rečeno, da bo nova vlada kaj vredna, ali da bo vladala proti Nemcem. Toda, dejstvo je, da je bil nemški svet — to pot slabejši, nego pa splošne razmere. Cesar je takoj priobčil nemskim poslancem Waldnerju, Pantzu in Teufelu svojo odločitev. Zaključek je, da bo Seidler »odstavljen«. Ali, za sedaj treba čuvati ugled Nemcev. Seveda, nemška duša ne prenaša, da bi se dogodilo kaj, kar ujele ne ugaja. Seidler sklicuje parlament in statu-démissionis. S tem je že nekaj storil.

Vedno je trdil, da se parlament ne more sklicati brez poznanih »garancij«. A sedaj se vendar sklicuje brez njih. Seidler bo še nekoliko časa na oblasti, ali samo po formi, da se pokrije poraz Nemcev. Kdo bo naslednik Seidlerja, še ni znano javnosti. Bržkone bo kak uradnik brez posebne politične prošlosti, ki naj spravi pod streho provizorij in vojni kredit in vodi stvari preko poletja. Kriza torej traja dalje. — Zabeležili smo tudi to verzijo le kot zanimivost, ne da bi jo pripisovali važnosti dejstva. Saj je različnih uglihjav toliko, da jih ni, ki ne moramo gledati za kulise, ne moremo kontrolirati glede na njih verjetnost. Toliko pa menimo, da verjetnost te verzije ni povsem izključena. Za to govori že okolnost, da je »rešitev« krize za Seidlerja na pol usodna, na pol neugodna. Vlada naj bi, ali — s parlamentom. Dan mu je torej nalog, ki ga ne more izpolniti. To je splošno prepričanje. Tudi navedena obzirnost do Nemcev ni neverjetna. Gori navedeni glas zaključuje po svojih navedbah povsem logično, da kriza traja dalje! To smatramo pa kot gotovo dejstvo! Če pa meni gorji glas, da s tem ni rečeno, da bo prihodnja vlada kaj vredna, smo pa mi trdno uverjeni, da ne bo odgovarjala stališču in zahtevam slovanških narodov. Dotlej stoeče še nekoliko vode v morje. Čas še ni dozorel za nas. Pride pa gotovo, ker mora priti. Kaj tedno bolj se bo uveljavljala resnica, da upornost zlih ljudi proti pravični stvari ostaja končno slabeja — od razmer.

Dr. Seidler in Poljaki. Z Dunaja se poroča: Ministrijski predsednik dr. vit. Seidler je povabil k sebi načelnika Poljskega kluba, dr. Terčila, da bi mu podal pojasnila o vesteh glede obljub, ki jih je baje podala vlada Ukrajini zaradi razdelitve Galicije. Dr. Terčil je povabilo odklonil. Parlamentarna komisija Poljskega kluba je odobrila načelnikovo postopanje.

Pisava nemško-nacionalnih listov se je, kakor smo podarjali v večeršnjem uvodniku, v zadnjem času znatno izpremenila. V dokaz naj posnamemo naslednji zelo ponižni uvodnik iz srednje večerne »Tagespostea«. Članek nosi naslov »Parlament« in pravi: »Parlament je sklican, toda predpogoji za gladek potek zborovanja, in rešitev državnih potreb se morajo šele ustvariti. Kakor stvari stoji sedaj, ta naloga ne bo lahka. V stališču strank napram vladi se doslej ni izpremenilo nič, in simpatije za Seidlerjev kabinet doslej še niso nikakor porastle. Sicer bi se ministrijski predsednik pač lahko mirno odrekel temu prirasku, če bi se našla za državne potrebe vočnina, ki bi v znamenju notranjega miru med strankami dovolila, kar država potrebuje za življenje in boji za svoj obstanek. V tej točki pa se ločijo pota strank v tri različne smeri. Nemški nacionalci, krščanski socialci in Ukrajinci so za državne potrebe, socialni demokrati so v pogojni opoziciji, to se pravi, glasovali bi v danem slučaju za proračun, odrekli bi pa kredite za vojevanje; popolnoma pa

Čudežni
ČNI MLIN.
in najnovejši ročni mlin, ki melje vsako-
nje, koruzo in pšenico v najboljšo moko.
za komadu 114 kron
pošiljate in poština prosta.
FRICH FALUDI & COMP.
peest, V. Akadémia u. 1.